



40 ÉVE TÖRTÉNT...

# Pintye testvérek a leánykollégiumban

40 évvel ezelőtt történt hazánkban először nagyobb túszdráma. Az eset rendkívül felkavarta az embereket. Akkor ugyanis még más világ volt, nem volt mindennapos az erőszak. A történelem helyszínén, Balassagyarmaton azóta sem felejtették el azokat a szörnyű napokat, amikor a Pintye testvérek határőrtiszt édesapjuk szolgálati fegyvereivel kollégista lányokat ejtettek azért túszul, hogy szabadon távozhassanak nyugatra az országból. Végül egyiküket megölték a mesterlövészek, másikat pedig 15 éves szabadságvesztésre ítélték.



**A** testvérpár, a 19 éves András és a 17 esztendő László, 1973. január 7-én döntötte el, hogy túszul ejtik a leánykollégium tanulóit, azért, hogy repülőgépet és autóbust követelhessenek nyugatra távozásuk érdekében. Édesapjuk fegyvereit is magukhoz vették a cél érdekében. Édesanyjuk egy nagyüzem személyzeti előadója volt. A szülők állítólag a fiúkkal keveset törődtek, akik hamarosan kétes hírnévre tettek szert a városban, ismerték őket, mindenki félt tőlük.

## REPÜLŐGÉPET IS KÖVETELTEK

Tyekvicska Árpád, a Nógrád Megyei Levéltár igazgatója kronologikusan mesélte el a történeteket. A szakértő szerint, annak ellenére, hogy már aznap, vasárnap délután is jól tudták, mit fognak csinálni este, és már össze is gyűjtötték otthon a szükséges eszközöket, délutánjukat barátaikkal töltötték egy presszóban. Kabátjukban pedig már a géppisztoly is ott lapult. Miután otthon megvacsoráztak, ismét összefutottak a barátaikkal, akiket most már beavattak a terveikbe, reménykedve abban, hátha valamelyikük még velük tart, de mindenki meghátrált a bűncselekmény elől.

„Lefüggönyözött autóbustt kérünk, személyzettel, tele tankkal, ami Ferihegyre visz bennünket, a lányokkal együtt. Gondoskodjanak megfelelő repülőgépről, amivel továbbmehetünk. Úti célunkat nem tesszük nyilvánossá, csak indulás előtt fogjuk utasítani a pilótát, merre induljon. Kérünk hét géppisztolyt lőszerrel. Készítsenek elő 30 kézigránatot.

Szerezzenek be egymillió dollárt, 100 ezer nyugat-német márkát, 400 ezer svájci frankot, és – nehogy azt higgyék, hogy a pénz lopott – az ország első emberének kézjegyével egy olyan nyilatkozatot mellékeljenek a bankjegyek mel-

A negyven éve történt balassagyarmati túszejtés az egyik meghatározó oka volt a magyarországi különleges szolgálatok megalakulásának.



Hivatalosan is csak hat nappal később, 1973. január 13-án jelent meg közlemény a napilapokban: „A Belügyminisztérium közli, hogy január 8-án két fegyveres bandita, Pintye András 19 éves foglalkozás nélküli és öccse, Pintye László 18 éves ipari tanuló, helybeli lakosok, lopott géppisztollyal és pisztollyal felfegyverkezve behatoltak a középiskolai leánykollégiumba és fenyegetéssel, erőszakkal túszként fogva tartottak tizennégy diáklányt. A hatóságoktól azt követelték, adjanak számukra különböző fegyvereket, jelentős összegeket és biztosítsanak autóbustt és repülőgépet külföldre távozásukhoz. Azzal fenyegetőztek, hogy ha nem teljesítik követeléseiket, a túszként fogva tartott lányokat kivégzik. A Belügyminisztérium szervei azonnal lezárták a környéket és intézkedéseket tettek a lányok életének megmentése érdekében. Január 12-én, a banditatámadás szervezőjét, Pintye Andrást megsemmisítették, társát letartóztatták, a fogva tartott lányokat sértetlenül kiszabadították.”



lé, ami igazolja, hogy a pénz önként adták. Mindez déli 12 óráig itt legyen! Különben 10 perc elteltével kivégezzük a lányok felét!

Ha nem teljesítik követelésünket, akkor tovább folytatjuk a kivégzéseket.” – szövegezte a fiúk követelése.

## MESTERLÖVÉSZEK ÉS TELJES HÍRZÁRLAT

A testvérpár 22 óra környékén lépett be a Geisler Eta Leánykollégium ajtáján, ahol az első emeleti hálótermekben húsz, az aznap végződő téli szünetről visszaérkezett középiskolai diáklány tartózkodott. A lányok közül csak hajnalban tudott megszökni hat fő. Ők tudták értesíteni a rendőrséget. Addig senki sem tudott semmit az akcióról. A rendőrök ezt követően tettek meg minden tőlük telhetőt.

Reggel nyolckor az események híre azonban eljutott Benkei András belügyminiszterig is, aki teljes riadókézültséget rendelt el, és jelentést tett a pártnak. Az épületet és környé-





A fiatalabb testvér 15 évet kapott. Odabent nyelvet, szakmát tanult. Tíz év eltelte után szabadult. Megváltoztatta a nevét és így él valahol. 1990 környékén megházasodott.

két azonnal lezárták, és miután megoldották a 14. szoba operatív lehallgatását, a központ számára folyamatosan közvetítették az ott elhangzottakat. Az akciót kivették a helyi hatóságok kezéből, a belügy vezetői vették át az irányítást, akik folyamatosan jelentettek a felső vezetésnek, így Kádár Jánosnak is. A kollégiummal szemben levő épületekben pedig mesterlövészeket helyeztek el. Miután az eseményeket kiemelt politikai eseményként kezelték, a helyi mesterlövészeket profikra cserélték.

#### HITTEK ABBAN, HOGY TELJESÍTIK KÖVETELÉSEIKET

A fiúkat a szülők, valamint dr. Samu István pszichiáter főorvos próbálta jobb belátásra bírni, sikertelenül. A túszejtőkkel közvetlen kapcsolatba lépő orvos évtizedekkel később így emlékezett vissza az esetre:

„Nagyon elszántak voltak, és szentül hitték, hogy a követeléseiket a hatóságok teljesítik. A fiatalabb fiú beszélt, nyitottabbnak és értelmesebb-

nek tűnt a bátyjánál, aki belerángatta a bűncselekménybe. Közben Budapest-ről magas szintű válságtárb érkezett a városba. Egészen elképesztette őket, hogy mennyire felkészültek a fiúk. Azt remélték, hogy a túszejtők megadják magukat, de hiába várták. [...] A Pintye fivérek elgondolásának az volt a lényege, hogy a szocializmusban a legfőbb érték az ember, következésképpen ez az alapelv kizárja, hogy egyetlen tús is meghaljon. Tehát teljesíteni fogják a követeléseiket, ellenkező esetben ugyanis ők bebizonyítanák, hogy a rendszer hazudik, nem tekinti a legfőbb értéknek az emberi életet.”

#### FEJLÖVÉST, SZÍVLÖVÉST, GYOMORLÖVÉST KAPOTT

A következő napokban újabb két, éhségtől, szomjúságtól és félelemtől elgyötört lány szökött meg: egyikük még kedden kiugrott az ablakon és súlyos sérüléseket szenvedett, másikuk csütörtökön, a fiúk engedélyével vízért indult, de a szobába nem tért vissza.

A család a tragédia után megváltoztatta a nevét.

A történetből Végh Antal *Könyörtelenül* címmel írt regényt, amely 1986-ban jelent meg. Három évvel később Gazdag Gyula ennek alapján forgatta *Túsztörténet* című filmjét. Amikor kiderült, hogy film készül a túsztörténetből, a kisebbik Pintye megkereste a rendezőt és azt mondta neki: nem örül. De segít, hogy a filmben minden úgy hangozzék el, ahogy akkor. Gazdag Gyula szerint, ha nem tudta volna az akkor 32 éves férfiről, hogy ki is ő, nem mondta volna meg, hogy mindabban benne volt... Gazdag azt is elmesélte, hogy a férfinak volt egy érdekes mondata: ha a bátyám nem lép oda az ablakba, nem lett volna baj.



Január 11-én, miután a lányok csak 13-an maradtak, követeléseik pedig továbbra sem teljesültek, a fiatalabb fiú az ablakon át négy lövést adt le a szemben lévő tanácsházára, oda, ahol a mesterlövészek állásai vannak. Január 12-én, pénteken délután – amikor a fiúk legújabb fenyegetései szerint megkezdődött volna a lányok kivételezése – az épület előtti téren a rendőrök különböző járművek felvonultatásával és egységeik mozgatásával felkeltették a kollégiumi szobában addig az ablaktól mindig távol álló nagyobbik fiú kíváncsiságát, aki kinézett az ablakon, hogy mi ez a felhajtás. Abban a pillanatban lelőtték: fejlövést, szívlövést és gyomorlövést kapott. Az öccse azonnal megadta magát, a lányok pedig kimenekültek.

#### MARIKA NÉNI ÍGY EMLÉKSZIK...

A helyi, középiskolai leánykollégiumban dolgozott a konyhán Marika néni, aki ma is zaklatottan mesél a történetről.

– Ugyanúgy, mint előtte minden reggel, mit sem sejtve indultam el dolgozni, de akkor már nem engedtek a kollégium közelébe – mesélte lapunknak a 72 éves Marika néni.

Itthon az első jelentősebb „túsztűgy” egy repülőgépet-eltérítés volt 1938-ban. 1956-ban két repülőterítettek el a Budapest-Szombathely és a Szombathely-Zalaegerszeg járaton.

– A lányok, akiknek sikerült megszökniük azt mondták, velünk is megvolt a tervük a fiúknak. Azt akarták, hogy mi bejussunk az épületbe, hogy ellássuk őket élelemmel. De minket végül a fiúkollégiumba helyeztek el a többi 180 lánnyal együtt. Emlékszem arra is, hogy pénteki napon ért véget ez a szörnyű helyzet. Épp a tőrös tésztát kevertem, amikor jött a hír, agyonlőtték az egyik fiút. Másnap már mehettünk is vissza dolgozni. A radiátor tiszta vér volt, a fiatalabbiknak én találtam meg a személyi igazolványát. Sajnáltam is valahol a szüleiket, akik azonnal elköltöztek innen – tette hozzá a balassagyarmati asszony.

Radics Márk

Forrás: Finta Kata – *Életem regénye 9. Életem gyermekeimmel és Túsztörténet*  
<http://www.archivnet.hu>  
<http://www.mixonline.hu>



Az

Mindenről · Mindenkinél · Másképp  
 MAGAZIN

januártól  
 a postahivatalokban is  
 kapható!

Elérhetőségek: Altri Valori Lapkiadó Kft.  
 Telefon: +36-20/224-6320  
 E-mail: [info@mmmonline.hu](mailto:info@mmmonline.hu)  
 Internet: [www.mmmonline.hu](http://www.mmmonline.hu)  
 Levélcím: 2120 Dunakeszi, Pf. 153